

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

Bryssel, 17. joulukuuta 2020
(OR. en)

2020/0101 (COD)

PE-CONS 58/20

FSTR 183
FC 91
REGIO 275
SOC 771
AGRISTR 108
PECHE 402
CADREFIN 411
POLGEN 213
CODEC 1242

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS asetuksen (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta lisämäärärahojen ja toteuttamisjärjestelyjen osalta tuen antamiseksi covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen edistämiseen sekä talouden vihreän, digitaalisen ja palautumiskykyä tukevan elpymisen pohjustamiseen (REACT-EU-väline)

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
ASETUS (EU) 2020/...,**

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**asetuksen (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta lisämäärärahojen ja toteuttamisjärjestelyjen
osalta tuen antamiseksi covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman
kriisin vahinkojen korjaamisen edistämiseen sekä talouden vihreän, digitaalisen
ja palautumiskykyä tukevan elpymisen pohjustamiseen (REACT-EU-väline)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 177 artiklan ja 322 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon¹,

ovat kuulleet Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä³,

¹ EUVL C 272, 17.8.2020, s. 1.

² Lausunto annettu 14. lokakuuta 2020 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

³ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 16. joulukuuta 2020 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Covid-19-pandemian taloudellisista, sosiaalisista ja terveyteen liittyvistä seurauksista aiheutunut kriisi on vaikuttanut jäsenvaltioihin ennennäkemättömällä tavalla. Kriisi haittaa jäsenvaltioiden talouskasvua, mikä puolestaan pahentaa vakavaa likviditeetin puutetta, joka johtuu jäsenvaltioiden terveydenhuoltojärjestelmiin ja muihin taloudenaloihin tarvittavien julkisten investointien äkillisestä ja merkittävästä kasvusta. Kriisi on myös pahentanut köyhyysriskissä olevien ihmisten tilannetta ja heikentänyt siten sosiaalista yhteenkuuluvuutta jäsenvaltioissa. Lisäksi sisärajojen sulkemisella on ollut vakava vaikutus taloudelliseen yhteistyöhön, etenkin raja-alueilla, ja se on vaikuttanut työntekijöiden työmatkaliikenteeseen ja mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten, jäljempänä 'pk-yritykset', kannattavuuteen. Näin on muodostunut poikkeuksellinen tilanne, jonka ratkaisemiseksi on toteutettava erityisiä, välittömiä ja poikkeuksellisia toimenpiteitä, jotka tavoittavat nopeasti reaalitalouden.

- (2) Kriisin vaikutuksiin reagoimiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksia (EU) N:o 1301/2013¹ ja (EU) N:o 1303/2013² muutettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2020/460³, jotta Euroopan aluekehitysrahastosta, jäljempänä 'EAKR', Euroopan sosiaalirahastosta, jäljempänä 'ESR', ja koheesiorahastosta, jäljempänä yhdessä 'rahastot', ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta, jäljempänä 'EMKR', tuettujen toimenpideohjelmien täytäntöönpano olisi joustavampaa. Kun talouteen ja yhteiskuntiin kohdistuvat vakavat kielteiset vaikutukset kuitenkin pahenivat unionissa, näitä kahta asetusta muutettiin jälleen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2020/558⁴. Kyseisten muutosten ansiosta jäsenvaltioille on voitu tarjota poikkeuksellista lisäjoustoa, jotta ne voivat keskittyä ennennäkemättömän kriisin edellyttämiin toimiin, parantamalla mahdollisuutta saada rahastojen käyttämätön tuki käyttöön ja yksinkertaistamalla ohjelmien täytäntöönpanoon ja tarkastuksiin liittyviä menettelyvaatimuksia.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1301/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastosta ja Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin - tavoitetta koskevista erityissäännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1080/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 289).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2020/460, annettu 30 päivänä maaliskuuta 2020, asetusten (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013 ja (EU) N:o 508/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse erityistoimenpiteistä, jotta saataisiin liikkeelle investointeja jäsenvaltioiden terveydenhuoltojärjestelmiin ja muille talouden aloille covid-19:n puhkeamisen vastatoimena (Koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite) (EUVL L 99, 31.3.2020, s. 5).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2020/558, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2020, asetusten (EU) N:o 1301/2013 ja (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse erityistoimenpiteistä, joilla voidaan tarjota poikkeuksellista joustavuutta Euroopan rakenne- ja investointirahastojen käyttöön covid-19:n puhkeamisen vastatoimena (EUVL L 130, 24.4.2020, s. 1).

- (3) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 23 päivänä huhtikuuta 2020 elpymistä koskevan etenemissuunnitelman, jotta voitaisiin korjata talouteen kohdistuvat valtavat häiriöt ja yhtäältä lievittää unionille aiheutuvia sosiaalisia ja taloudellisia seurauksia, jotka johtuvat jäsenvaltioiden covid-19-taudin leviämisen hillitsemiseksi käyttöön ottamista poikkeuksellisista rajoituksista, ja toisaalta eri jäsenvaltioissa saatavilla olevien kansallisten keinojen vaihtelevuudesta johtuvia epäsymmetrisen elpymisen riskejä, joilla puolestaan on ollut vakavia vaikutuksia sisämarkkinoiden toimintaan. Elpymistä koskevaan etenemissuunnitelmaan sisältyy vahva investointiosio, ja siinä kehoitetaan perustamaan eurooppalainen elpymisrahasto. Lisäksi siinä annetaan, kuten 21 päivänä heinäkuuta 2020 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä toistetaan, komissiolle tehtäväksi analysoida tarpeet, jotta määrärahat kohdennettaisiin kriisin pahimmin koettelemiin aloihin ja maantieteellisiin osiin unionissa, sekä selvensi myös yhteyttä vuosien 2021–2027 monivuotiseen rahoituskehykseen.
- (4) Euroopan rakenne- ja investointirahastojen yhteydessä olisi toteutettava neuvoston asetuksen (EU) .../...¹⁺ mukaisesti ja siinä osoitettujen määrärahojen rajoissa elpymis- ja palautumistoimenpiteitä covid-19-kriisin ennennäkemättömien vaikutusten lieventämiseksi. Tällaisia lisämäärärahoja olisi käytettävä asetuksessa (EU) .../...⁺⁺ säädettyjen määräaikojen noudattamisen varmistamiseen.

¹ Neuvoston asetus (EU) .../..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi (EUVL ..., s. ...).

⁺ EUVL: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 9971/20 (2020/0111(NLE)) olevan asetuksen numero ja alaviitteeseen kyseisen asetuksen numero, päivämäärä, nimi ja EUVL-julkaisuviite.

⁺⁺ EUVL: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 9971/20 (2020/0111(NLE)) olevan asetuksen numero.

- (5) Tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt ja toteuttamisjärjestelyt koheesiota ja Euroopan alueita tukevana elpymisapuna, jäljempänä 'REACT-EU-väline', annettavien lisämäärärahojen osalta tuen antamiseksi covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen edistämiseen sekä talouden vihreän, digitaalisen ja palautumiskykyä tukevan elpymisen pohjustamiseen. REACT-EU-välineen puitteissa rakennerahastoista olisi asetettava talousarviositoumuksina käyttöön enintään 47 500 000 000 euron (vuoden 2018 hintoina) poikkeuksellinen lisämäärä vuosiksi 2021 ja 2022 niiden jäsenvaltioiden ja alueiden tukemiseksi, joita covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaaminen on koetellut pahimmin ja jotka pohjustavat talouden vihreää, digitaalista ja palautumiskykyä tukevaa elpymistä, jäljempänä REACT-EU-välineen määrärahat', jotta määrärahat voidaan ottaa nopeasti käyttöön reaalitaloudessa nykyisten toimenpideohjelmien kautta. REACT-EU-välineen määrärahat ovat peräisin Euroopan unionin elpymisvälineestä. Osa REACT-EU-välineen määrärahoista olisi jaettava komission aloitteesta annettavaan tekniseen tukeen. Komission olisi vahvistettava REACT-EU-välineen määrärahojen jakauma kullekin jäsenvaltiolle soveltaen jakomenetelmää, joka perustuu viimeisimpiin saatavilla oleviin objektiivisiin tilastotietoihin jäsenvaltioiden suhteellisesta vauraudesta ja covid-19-kriisin vaikutuksen laajuudesta niiden talouksiin ja yhteiskuntiin. Ennen jakomenetelmän soveltamista vuoden 2021 REACT-EU-välineen määrärahoihin ja tärkeimpien alojen tukemiseksi covid-19-kriisin jälkeen tietyissä jäsenvaltioissa Luxemburgille olisi jaettava 100 000 000 euron ja Maltalle 50 000 000 euron määrä. Jakomenetelmään olisi sisällyttävä erityinen lisämäärä syrjäisimmille alueille, koska niiden taloudet ja yhteiskunnat ovat erityisen haavoittuvia. Jotta voitaisiin ottaa huomioon covid-19-kriisin vaikutusten muuttuva luonne, jakaumaa olisi tarkistettava vuonna 2021 soveltaen samaa jakomenetelmää ja käyttäen viimeisimpiä 19 päivänä lokakuuta 2021 mennessä saatavilla olevia tilastotietoja REACT-EU-välineen määrärahojen vuoden 2022 erän jakamiseksi.

- (6) Koska on tärkeää torjua ilmastonmuutosta Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa koskevien unionin sitoumusten ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti, rahastoista edistetään ilmastotoimien valtavirtaistamista ja pyrkimistä yleiseen tavoitteeseen, jonka mukaan 30 prosentilla unionin talousarviomenoista olisi tuettava ilmastotavoitteita. REACT-EU-välineessä on tarkoitus osoittaa 25 prosenttia kokonaismäärärahoista ilmastotavoitteisiin. Kun otetaan huomioon REACT-EU-välineen luonne kriisin vahinkojen korjaamisessa ja tässä asetuksessa säädetty joustovara, mukaan lukien temaattista keskittämistä koskevien vaatimusten puuttuminen ja jäsenvaltioiden mahdollisuus ohjata REACT-EU-välineen määrärahoja EAKR:n tai ESR:n toimien tukemiseksi tarpeidensa mukaisesti, jäsenvaltioiden osuudet kyseisen tavoitetason saavuttamiseksi voivat vaihdella kansallisista painopisteistä riippuen.
- (7) Tähän asetukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä. Kyseisissä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU, Euratom) 2018/1046¹, jäljempänä 'varainhoitoasetus', sisältyvissä säännöissä vahvistetaan erityisesti menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, hankintoja, palkintoja ja välillistä toteutusta, sekä säädetään taloushallinnon toimijoiden toiminnan valvonnasta. SEUT 322 artiklan nojalla annettuihin sääntöihin sisältyy myös yleinen ehdollisuusjärjestelmä unionin talousarvion suojaamiseksi.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (8) Jotta jäsenvaltiot voisivat mahdollisimman joustavasti räätälöidä toimia covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamiseksi ja pohjustaa talouden vihreää, digitaalista ja palautumiskykyä tukevaa elpymistä, komission olisi vahvistettava määrärahat jäsenvaltiotasolla. Lisäksi olisi säädettävä mahdollisuudesta käyttää mahdollisia REACT-EU-välineen määrärahoja vähävaraisimmille suunnatun avun ja nuorisotyöllisyysaloitteen tukemiseen. On myös tarpeen vahvistaa enimmäismäärät jäsenvaltioiden aloitteesta annettavaan tekniseen tukeen jaettaville määrärahoille ja samalla sallia jäsenvaltioille näiden määrärahojen jakamisen yhteydessä mahdollisimman suuri joustovara EAKR:stä tai ESR:stä tuetuissa toimenpideohjelmissa. ESR:n operatiivinen vahvuus olisi säilytettävä, kun REACT-EU-välineen määrärahoja jaetaan sellaisille politiikan aloille kuin työllisyys, etenkin nuorisotyöllisyys vahvistetun nuorisotakuun mukaisesti, osaaminen ja koulutus, sosiaalinen osallisuus ja terveys, jolloin pyritään erityisesti tavoittamaan vähäosaiset ryhmät ja lapset. REACT-EU-välineen määrärahat käytetään todennäköisesti nopeasti, joten näihin määrärahoihin liittyvät sitoumukset olisi vapautettava vasta toimenpideohjelmien sulkemisen yhteydessä.
- (9) Koska covid-19-pandemia on vaikuttanut jäsenvaltioiden alueisiin ja kuntiin eri tavoin, on tärkeää, että viranomaisia, talouselämän osapuolia ja työmarkkinaosapuolia sekä kansalaisyhteiskuntaa edustavat alueelliset ja paikalliset toimijat osallistuvat REACT-EU-välineestä tuettavan kriisin vahinkojen korjaamisen valmisteluun, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin kumppanuusperiaatteen mukaisesti.

- (10) Mahdollisuudet määrärahasiirtoihin EAKR:n ja ESR:n välillä Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitteen puitteissa olisi otettava käyttöön myös REACT-EU-välineen määrärahojen kohdalla asetuksen (EU) N:o 1303/2013 25 a artiklan mukaisesti. Tällaiset siirrot eivät saisi vaikuttaa Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen mukaisesti saatavilla oleviin määrärahoihin eivätkä nuorisotyöllisyysaloitteen erityismäärärahaan.
- (11) Asetuksilla (EU) 2020/460 ja (EU) 2020/558 laajennetun EAKR:n tuen puitteissa jo saatavilla olevien toimien täydentämiseksi jäsenvaltioiden olisi edelleen voitava käyttää REACT-EU-välineen määrärahoja ensisijaisesti terveyspalveluihin, mukaan lukien rajatylittävät terveyspalvelut sekä laitos-, yhteisö- ja perhehoito, liittyviin tuotteisiin ja palveluihin tehtäviin investointeihin, tuen antamiseen pk-yrityksille käyttöpääoman tai investointituen muodossa, mukaan lukien neuvontatuki, etenkin covid-19-pandemiasta pahiten kärsineillä ja nopeaa elvytystä tarvitsevilla aloilla, kuten matkailu ja kulttuuri, digitaaliseen ja vihreään talouteen siirtymistä edistäviin investointeihin, investointeihin kansalaisille syrjimättömiä peruspalveluja tuottavaan infrastruktuuriin ja taloudellisiin tukitoimenpiteisiin alueille, jotka ovat kaikkein eniten riippuvaisia Covid-19-kriisistä pahiten kärsineistä aloista. Olisi niin ikään edistettävä terveysalan yhteistyön, koordinoinnin ja palautumiskyvyn vahvistamista. Lisäksi olisi tuettava teknistä tukea. On aiheellista keskittää REACT-EU-välineen määrärahat yksinomaan uuden temaattisen tavoitteen "Covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen edistäminen sekä talouden vihreän, digitaalisen ja palautumiskykyä tukevan elpymisen pohjustaminen" puitteissa, ja sen olisi myös muodostettava yksi ainoa investointiprioriteetti, jotta voitaisiin yksinkertaistaa näitä määrärahoja koskevaa ohjelmatyötä ja näiden määrärahojen käyttöä.

- (12) ESR:n osalta jäsenvaltioiden olisi käytettävä REACT-EU-välineen määrärahat ensisijaisesti tukemaan pääsyä työmarkkinoille ja sosiaalipalvelujärjestelmiin, jotta voitaisiin varmistaa työpaikkojen säilyttäminen, myös työajan lyhentämisjärjestelyjen sekä itsenäisille ammatinharjoittajille samoin kuin yrittäjille ja freelancereille, taiteilijoille ja luovan alan työntekijöille annettavan tuen kautta. Työajan lyhentämisjärjestelyillä ja vastaavilla toimenpiteillä, erityisesti itsenäisten ammatinharjoittajien tapauksessa, pyritään suojelemaan työntekijöitä ja itsenäisiä ammatinharjoittajia työttömyysriskiltä säilyttäen kuitenkin sama työntekijöiden työehtojen ja palkkojen taso. Tällaisiin järjestelyihin jaettavat REACT-EU-välineen määrärahat on määrä käyttää yksinomaan tukemaan työntekijöitä. Covid-19-pandemian aiheuttamissa tämänhetkisissä poikkeuksellisissa olosuhteissa olisi oltava mahdollista antaa tukea työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien työajan lyhentämisjärjestelyihin silloinkin, kun tällaista tukea ei yhdistetä aktiivisiin työmarkkinatoimenpiteisiin, paitsi jos kyseisistä toimenpiteistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä. Kyseistä sääntöä olisi myös sovellettava yhdenmukaisesti työajan lyhentämisjärjestelyihin, joita on tuettu asetuksen (EU) N:o 1303/2013, sellaisena kuin se on muutettuna covid-19-kriisin myötä asetuksilla (EU) 2020/460 ja (EU) 2020/558, mukaisesti ja joita tuetaan edelleen erityisen investointiprioriteetin "Covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen edistäminen sekä talouden vihreän, digitaalisen ja palautumiskykyä tukevan elpymisen pohjustaminen" puitteissa. Unionin tuki tällaisiin työajan lyhentämisjärjestelyihin olisi rajattava ajallisesti.

- (13) Tukea olisi annettava myös työpaikkojen luomiseen ja laadukkaisiin työpaikkoihin, erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille, sekä sosiaalista osallisuutta ja köyhyyden poistamista koskeviin toimenpiteisiin. Nuorisotyöllisyystoimenpiteitä olisi laajennettava vahvistetun nuorisotakuun mukaisesti. Olisi säädettävä investoinneista koulutukseen ja osaamisen kehittämiseen, mukaan lukien uudelleen- ja täydennyskoulutus, erityisesti vähäosaisille ryhmille. Olisi edistettävä tasavertaista yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen saatavuutta, myös lapsille, vanhuksille, vammaisille henkilöille, etnisille vähemmistöille ja asunnottomille.
- (14) Jäsenvaltioiden olisi niin ikään edelleen kiinnitettävä erityistä huomiota maaseutu- ja raja-alueilla, vähemmän kehittyneillä alueilla, saari- ja vuoristoalueilla, harvaan asutuilla ja syrjäisimmillä alueilla sekä teollisuuden muutosprosessista ja väestökadosta kärsivillä alueilla asuviin ihmisiin ja tapauksen mukaan käytettävä REACT-EU-välineen määrärahoja tukeakseen kyseisiä ihmisiä.
- (15) Jäsenvaltioiden välisten rajojen tilapäinen sulkeminen on aiheuttanut raja-alueiden yhteisöille ja yrityksille merkittäviä haasteita, joten on aiheellista antaa jäsenvaltioiden jakaa REACT-EU-välineen määrärahoja myös Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen mukaisesti nykyisiin rajatylittäviin ohjelmiin.

- (16) Sen varmistamiseksi, että jäsenvaltioilla on riittävästi varoja toteuttaa nopeasti toimia covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vaikutusten korjaamiseksi sekä pohjustaa talouden vihreää, digitaalista ja palautumiskykyä tukevaa elpymistä, on tarpeen myöntää suurempi ensimmäinen ennakkomaksu, jotta REACT-EU-välineen määrärahoista tuettavat toimet voitaisiin toteuttaa nopeasti. Ensimmäisillä ennakkomaksuilla olisi varmistettava, että jäsenvaltioilla on tarvittaessa keinot suorittaa ennakkomaksuja tuensaajille ja maksaa korvauksia tuensaajille nopeasti maksupyyntöjen esittämisen jälkeen.
- (17) Jäsenvaltioiden olisi oltava mahdollista jakaa REACT-EU-välineen määrärahat Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitteen mukaisiin uusiin erityisiin toimenpideohjelmiin tai uusiin toimintalinjoihin Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitteen ja Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen mukaisissa nykyisissä ohjelmissa. Jotta toimet voitaisiin toteuttaa nopeasti, uusiin erityisiin toimenpideohjelmiin olisi voitava esittää ainoastaan EAKR:stä, ESR:stä tai koheesiorahastosta tuetuissa nykyisissä toimenpideohjelmissa jo nimettyjä viranomaisia. Jäsenvaltioilta ei olisi vaadittava ennakkoarviointia, ja olisi rajoitettava niiden osatekijöiden määrää, jotka vaaditaan toimitettaessa toimenpideohjelma komission hyväksyttäväksi.

- (18) REACT-EU-välineen määrärahat olisi käytettävä kestävän kehityksen ja vahingon välttämisen periaatteiden mukaisesti ja ottaen huomioon Pariisin sopimuksen ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteet. Lisäksi olisi otettava huomioon miesten ja naisten välinen tasa-arvo, sukupuolten tasa-arvon vahvistaminen ja sukupuolinäkökulman sisällyttäminen ja edistettävä niitä toimenpideohjelmien koko täytäntöönpanon ajan.
- (19) Jotta voidaan keventää julkisiin talousarvioihin kohdistuvaa taakkaa covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisessa ja talouden vihreän, digitaalisen ja palautumiskykyä tukevan elpymisen pohjustamisessa, toimien menojen olisi oltava tukikelpoisia 1 päivästä helmikuuta 2020 ja jäsenvaltioille olisi annettava poikkeuksellinen mahdollisuus pyytää 100 prosentin osarahoitusosuuden soveltamista niiden toimenpideohjelmien eri toimintalinjoihin, joihin REACT-EU-välineen määrärahoista annetaan tukea.
- (20) On tärkeää varmistaa, että ohjelmakauden 2014–2020 menojen tukikelpoisuuden päättymispäivä on edelleen 31 päivä joulukuuta 2023, mutta olisi selvennettävä, että toimia voidaan edelleen valita tuen kohteeksi vuoden 2023 aikana.

- (21) Jotta voitaisiin varmistaa jatkuvuus tiettyjen REACT-EU-välineen määrärahoilla tuettujen toimien toteuttamisessa, olisi sovellettava Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä annettavan asetuksen jaksottamista koskevia säännöksiä.
- (22) Koska asetukseen (EU) N:o 1303/2013 sisällytettiin asetuksella (EU) 2020/558 erityisiä joustavuustoimenpiteitä covid-19:n puhkeamisen vastatoimena, tukikelpoisina olisi pidettävä myös menoja, jotka liittyvät fyysisesti päätökseen saatettuihin tai kokonaisuudessaan toteutettuihin toimiin, joilla edistetään covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamista sekä pohjustetaan talouden vihreää, digitaalista ja palautumiskykyä tukevaa elpymistä ja joita tuetaan vastaavan uuden temaattisen tavoitteen puitteissa, edellyttäen, että kyseiset toimet on käynnistetty 1 päivästä helmikuuta 2020 alkaen.

- (23) Jotta jäsenvaltiot voisivat ottaa nopeasti käyttöön REACT-EU-välineen määrärahat nykyisen ohjelmakauden aikana, on perusteltua vapauttaa jäsenvaltiot poikkeuksellisesti velvoitteesta täyttää ennakkoehdot ja noudattaa vaatimuksia, jotka koskevat suoritusvarausta ja tuloskehityksen soveltamista, temaattista keskittämistä, myös EAKR:ssä kaupunkialueiden kestävään kehitykseen sovellettavien kynnysarvojen osalta, ja viestintästrategian laatimista REACT-EU-välineen määrärahojen osalta. Jäsenvaltioiden on kuitenkin tarpeen tehdä 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä vähintään yksi arviointi, jossa arvioidaan REACT-EU-välineen määrärahojen vaikuttavuutta, tehokkuutta, vaikutuksia ja osallistavuutta sekä sitä, miten näillä määrärahoilla on edistetty uuden erityisen temaattisen tavoitteen päämäärien saavuttamista. Vertailukelpoisten unionin tason tietojen saatavuuden helpottamiseksi olisi edellytettävä, että jäsenvaltiot hyödyntävät tapauksen mukaan komission tarjoamia covid-19-pandemiaan liittyviä ohjelmakohtaisia indikaattoreita. Jäsenvaltioiden ja hallintoviranomaisten olisi lisäksi tiedottamiseen, viestintään ja näkyvyyteen liittyviä tehtäviään hoitaessaan lisättävä unionin käyttöön ottamien poikkeuksellisten toimenpiteiden ja määrärahojen näkyvyyttä etenkin varmistamalla, että mahdolliset tuensaajat, tuensaajat, osallistujat, rahoitusvälineiden loppukäyttäjät ja suuri yleisö ovat tietoisia REACT-EU-välineen lisämäärärahoista ja niiden määrästä sekä niihin perustuvasta lisätuesta.

- (24) Jotta REACT-EU-välineen määrärahat voitaisiin kohdentaa niille maantieteellisille alueille, joilla niitä eniten tarvitaan, EAKR:ään ja ESR:ään jaettavia REACT-EU-välineen määrärahoja ei poikkeuksellisesti olisi eriteltävä alueluokittain, sanotun kuitenkin rajoittamatta rakennerahastojen määrärahojen jakamista koskevien yleisten sääntöjen soveltamista. Jäsenvaltioiden odotetaan kuitenkin ottavan huomioon alueiden erilaiset tarpeet ja kehitystasot, jotta voidaan varmistaa, että tuen myöntämisessä tasapainotetaan covid-19-pandemian vaikutuksista pahiten kärsineiden alueiden ja kaupunkien tarpeet ja tarve keskittää huomio vähiten kehittyneisiin alueisiin SEUT 174 artiklassa vahvistettujen taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitteiden mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi otettava mukaan myös paikallis- ja alueviranomaisia sekä kansalaisyhteiskuntaa ja työmarkkinaosapuolia edustavia tahoja kumppanuusperiaatteen mukaisesti.
- (25) Lukuun ottamatta tapauksia, joita varten tässä asetuksessa säädetään poikkeuksista, REACT-EU-välineen mukaisiin menoihin olisi sovellettava samoja velvoitteita ja suojatoimia kuin kaikkeen koheesiorahoitukseen. Näihin sisältyvät perusoikeuksien kunnioittaminen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan noudattaminen sekä tehokkaat petostentorjuntatoimenpiteet, joita toteutetaan jäsenvaltioiden ja unionin tasolla toimivien nykyisten petostentorjuntavirastojen, kuten Euroopan petostentorjuntaviraston ja tapauksen mukaan Euroopan syyttäjänviraston, tuella.
- (26) Kun toteutetaan toimenpiteitä unionin talousarvion suojaamiseksi, on olennaisen tärkeää turvata lopullisten varojen saajien ja edunsaajien oikeudet.

- (27) Jotta voidaan helpottaa tällä asetuksella tehtyjen muutosten nojalla sallittuja määrärahasiirtoja, asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 30 artiklan 1 kohdan f alakohdassa säädettyä ehtoa, joka koskee määrärahojen käyttöä saman tavoitteen toteuttamiseen, ei olisi sovellettava kyseisiin määrärahasiirtoihin.
- (28) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli reagoida Covid-19-kriisin vaikutuksiin ottamalla käyttöön joustavuustoimenpiteitä tuen myöntämisessä Euroopan rakenne- ja investointirahastoista, vaan se voidaan ehdotetun toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (29) Covid-19-pandemiaan liittyvän tilanteen kiireellisyyden vuoksi tämän asetuksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
- (30) Asetus (EU) N:o 1303/2013 olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti.

- (31) Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevan sopimuksen¹ 135 artiklan 2 kohdassa määrätään, että sellaisia neuvoston asetukseen (EU, Euratom) N:o 1311/2013² tai neuvoston päätökseen 2014/335/EU, Euratom³ tehtäviä muutoksia, jotka hyväksytään mainitun sopimuksen voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan siltä osin kuin nämä muutokset vaikuttavat Yhdistyneen kuningaskunnan taloudellisiin velvoitteisiin. Tämän asetuksen mukainen tuki vuosiksi 2021 ja 2022 rahoitetaan korottamalla unionin omien varojen enimmäismäärää, mikä vaikuttaisi Yhdistyneen kuningaskunnan taloudellisiin velvoitteisiin. Sen vuoksi tätä asetusta ei olisi sovellettava Yhdistyneeseen kuningaskuntaan eikä Yhdistyneessä kuningaskunnassa,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

¹ EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7.

² Neuvoston asetetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

³ Neuvoston päätös 2014/335/EU, Euratom, annettu 26 päivänä toukokuuta 2014, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä (EUVL L 168, 7.6.2014, s. 105).

1 artikla

Muutetaan asetus (EU) N:o 1303/2013 seuraavasti:

1. Lisätään artiklat seuraavasti:

"92 a artikla

REACT-EU-välineen määrärahat

Neuvoston asetuksen (EU) .../...⁺ 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet toteutetaan rakennerahastoissa enintään 47 500 000 000 euron (vuoden 2018 hintoina) suuruisella, kyseisen asetuksen 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitetulla määrällä, jollei sen 3 artiklan 3, 4, 7 ja 9 kohdasta muuta johdu.

Näillä Euroopan unionin elpymisvälineeseen perustuvilla vuosien 2021 ja 2022 lisämäärärahoilla annetaan tukea covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen edistämiseen sekä talouden vihreän, digitaalisen ja palautumiskykyä tukevan elpymisen pohjustamiseen, jäljempänä 'REACT-EU-välineen määrärahat'.

Asetuksen (EU) .../...⁺ 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti REACT-EU-välineen määrärahoja pidetään ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohtaa sovellettaessa.

⁺ EUVL: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 9971/20 (2020/0111(NLE)) olevan asetuksen numero.

1. REACT-EU-välineen määrärahat asetetaan saataville Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitteen puitteissa.

Poiketen siitä, mitä 94 artiklassa säädetään, jäsenvaltioiden on myös yhteisesti jaettava osa REACT-EU-välineen määrärahoistaan Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen mukaisiin rajatylittäviin yhteistyöohjelmiin, johon ne osallistuvat, jos ne ovat samaa mieltä siitä, että tässä otetaan huomioon niiden kansalliset painopisteet.

REACT-EU-välineen määrärahat käytetään teknisen tuen toteuttamiseen tämän artiklan 6 kohdan mukaisesti sekä toimiin, joilla toteutetaan tämän artiklan 9 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua temaattista tavoitetta.

2. REACT-EU-välineen määrärahat asetetaan saataville vuosien 2021 ja 2022 talousarviositoumuksia varten 91 artiklassa vahvistettujen kokonaismäärärahojen lisäksi seuraavasti:

- 2021: 37 500 000 000 euroa;
- 2022: 10 000 000 000 euroa.

REACT-EU-välineen määrärahoilla tuetaan myös hallintomenoja enintään 18 000 000 euroon (vuoden 2018 hintoina) asti.

REACT-EU-välineen määrärahoilla tuettavia toimia voidaan valita tuen kohteeksi aina vuoden 2023 loppuun asti. REACT-EU-välineen määrärahoilla tuettaviin toimiin sovelletaan Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä annettavassa asetuksessa vahvistettuja jaksottamista koskevia säännöksiä.

3. REACT-EU-välineen määrärahoista 0,35 prosenttia jaetaan komission aloitteesta annettavaan tekniseen tukeen kiinnittäen erityistä huomiota covid-19-pandemiasta muita enemmän kärsineisiin jäsenvaltioihin sekä niihin jäsenvaltioihin, joissa käyttö- ja toteutusasteet ovat alhaisemmat.
4. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä päätöksen, jossa vahvistetaan liitteessä VII a vahvistettuja perusteita ja menettelyjä noudattaen REACT-EU-välineen määrärahojen jakauma rakennerahastoista myönnettävinä määrärahoina vuodeksi 2021 kullekin jäsenvaltiolle. Tätä päätöstä tarkistetaan vuonna 2021, jotta REACT-EU-välineen määrärahojen jakauma vuodeksi 2022 voidaan vahvistaa 19 päivään lokakuuta 2021 mennessä saatavilla olevien tietojen perusteella.
5. Poiketen siitä, mitä 76 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään, REACT-EU-välineen määrärahoja koskevat talousarviositoumukset toteutetaan kunkin toimenpideohjelman osalta rahastokohtaisesti vuosina 2021 ja 2022.

Edellä 76 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettu oikeudellinen sitoumus vuosiksi 2021 ja 2022 tulee voimaan asetuksen (EU) .../...⁺ 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna päivänä tai sen jälkeen.

REACT-EU-välineen määrärahoihin ei sovelleta 76 artiklan kolmatta ja neljättä kohtaa.

Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 14 artiklan 3 kohdassa säädetään, REACT-EU-välineen määrärahoihin perustuviin talousarviositoumuksiin sovelletaan tämän asetuksen II osan IX osaston IV luvussa ja 136 artiklassa vahvistettuja vapauttamista koskevia sääntöjä. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 12 artiklan 4 kohdan c alakohdassa säädetään, REACT-EU-välineen määrärahoja ei saa käyttää ohjelmaa tai toimea jatkavaan ohjelmaan tai toimeen.

Poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 86 artiklan 2 kohdassa ja 136 artiklan 1 kohdassa säädetään, REACT-EU-välineen määrärahoja koskevat sitoumukset on vapautettava ohjelmien sulkemisessa noudatettavien sääntöjen mukaisesti.

Kunkin jäsenvaltion on jaettava EAKR:ssä ja ESR:ssä ohjelmatyötä varten saatavilla olevat REACT-EU-välineen määrärahat toimenpideohjelmiin tai rajatylittäviin yhteistyöohjelmiin ja otettava niihin mukaan paikallis- ja alueviranomaisia sekä kansalaisyhteiskuntaa ja työmarkkinaosapuolia edustavia tahoja kumppanuusperiaatteen mukaisesti.

⁺ EUVL: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 9971/20 (2020/0111(NLE)) olevan asetuksen numero.

Poiketen siitä, mitä 92 artiklan 7 kohdassa säädetään, osa REACT-EU-välineen määrärahoista ehdotetaan myös käytettäväksi korottamaan vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston (FEAD) tukea, jos asianomainen jäsenvaltio katsoo sen aiheelliseksi, jotta voidaan puuttua niiden tilanteeseen, jotka ovat kärsineet covid-19-kriisistä ennennäkemättömällä tavalla. Osa REACT-EU-välineen määrärahoista voidaan käyttää myös korottamaan nuorisotyöllisyysaloitteen tukea. Kummassakin tapauksessa korotusta voidaan ehdottaa ennen tai samanaikaisesti kuin määrärahat jaetaan EAKR:ään ja ESR:ään.

REACT-EU-välineen määrärahoja voidaan niiden alkuperäisen jakamisen jälkeen jäsenvaltion 30 artiklan 1 kohdan mukaisesti jättämän toimenpideohjelman muuttamista koskevan pyynnön perusteella siirtää EAKR:n ja ESR:n välillä 92 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuista prosenttiosuuksista riippumatta, kunhan säilytetään ESR:n operatiivinen kokonaisvahvuus unionin tasolla. Tätä alakohtaa ei sovelleta Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen mukaisiin rajatylittäviin yhteistyöohjelmiin jaettuihin EAKR:n määrärahoihin.

REACT-EU-välineen määrärahoihin ei sovelleta 30 artiklan 5 kohtaa. Kyseisiä määrärahoja ei oteta huomioon kyseisessä kohdassa vahvistettujen enimmäismäärien laskentaperusteissa.

Sovellettaessa varainhoitoasetuksen 30 artiklan 1 kohdan f alakohtaa kyseisiin määrärahasiirtoihin ei sovelleta ehtoa, jonka mukaan määrärahojen on oltava tarkoitettu saman tavoitteen toteuttamiseen. Tällaiset siirrot voivat koskea vain kuluvaa vuotta tai rahoitussuunnitelmaan sisältyviä tulevia vuosia.

REACT-EU-välineen määrärahojen alkuperäiseen jakamiseen tai myöhempiin siirtoihin ei sovelleta tämän asetuksen 92 artiklan 4 kohdassa säädettyjä vaatimuksia.

REACT-EU-välineen määrärahat toteutetaan sen rahaston sääntöjen mukaisesti, johon ne on jaettu tai siirretty.

6. Enintään 4 prosenttia kaikista EAKR:n ja ESR:n REACT-EU-välineen määrärahoista voidaan jakaa jäsenvaltioiden aloitteesta annettavaan, minkä tahansa EAKR:stä tai ESR:stä tuetun nykyisen toimenpideohjelman tai 10 kohdassa tarkoitetun uuden toimenpideohjelman tai uusien toimenpideohjelmien tekniseen tukeen.

Enintään 6 prosenttia johonkin Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen mukaiseen rajatylittävään yhteistyöohjelmaan 1 kohdan toisen alakohdan nojalla jaetuista EAKR:n lisämäärärahoista voidaan jakaa tekniseen tukeen.

7. Poiketen siitä, mitä 81 artiklan 1 kohdassa ja 134 artiklan 1 kohdassa säädetään, ensimmäinen ennakkomaksu, joka maksetaan, kun komissio on antanut toimenpideohjelman hyväksymistä koskevan päätöksen tai hyväksynyt toimenpideohjelmaan tehtävän muutoksen REACT-EU-välineen määrärahojen jakamiseksi, on 11 prosenttia ohjelmiin vuodeksi 2021 jaetuista REACT-EU-välineen määrärahoista.

Sovellettaessa 134 artiklan 2 kohtaa vuosien 2021, 2022 ja 2023 vuotuisiin ennakkomaksuihin REACT-EU-välineen määrärahojen on sisällyttävä tukimäärään, joka rahastoista on osoitettu kyseiselle toimenpideohjelmalle koko ohjelmakaudeksi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu ylimääräisenä ensimmäisenä ennakkomaksuna maksettu määrä on poistettava kokonaisuudessaan komission tileistä viimeistään sinä päivänä, kun toimenpideohjelma päätetään.

8. REACT-EU-välineen määrärahat, joita ei jaeta tekniseen tukeen, käytetään 9 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun temaattisen tavoitteen puitteissa tukemaan toimia, joilla edistetään covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamista sekä pohjustetaan talouden vihreää, digitaalista ja palautumiskykyä tukevaa elpymistä.

Jäsenvaltiot voivat jakaa REACT-EU-välineen määrärahat joko yhteen tai useampaan eri toimintalinjaan Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitteen mukaisessa yhdessä tai useammassa nykyisessä toimenpideohjelmassa tai Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen mukaisessa yhdessä tai useammassa nykyisessä rajatylittävässä yhteistyöohjelmassa taikka tämän artiklan 10 kohdassa tarkoitettuun Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitteen mukaiseen yhteen tai useampaan uuteen toimenpideohjelmaan. Poiketen siitä, mitä 26 artiklan 1 kohdassa säädetään, ohjelma kattaa ajanjakson 31 päivään joulukuuta 2022 saakka, jollei tämän artiklan 4 kohdasta muuta johdu.

EAKR:n osalta REACT-EU-välineen määrärahat käytetään ensisijaisesti tukemaan investointeja terveyspalveluihin liittyviin tuotteisiin ja palveluihin tai sosiaaliseen infrastruktuuriin, tuen antamiseen käyttöpääoman tai investointituen muodossa pk-yritysten investointeihin aloille, joilla on hyvät mahdollisuudet luoda työpaikkoja, tukemaan digitaaliseen ja vihreään talouteen siirtymistä edistäviä investointeja, tukemaan kansalaisille peruspalveluja tuottavaan infrastruktuuriin kohdistuvia investointeja sekä tukemaan taloudellisia tukitoimenpiteitä alueilla, jotka ovat eniten riippuvaisia Covid-19-kriisistä pahiten kärsineistä aloista.

ESR:n osalta REACT-EU-välineen määrärahat käytetään ensisijaisesti tukemaan työmarkkinoille pääsyä säilyttämällä työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien työpaikkoja, myös työajan lyhentämisjärjestelyjen kautta, silloinkin, kun kyseistä tukea ei yhdistetä aktiivisiin työmarkkinatoimenpiteisiin, paitsi jos kyseisistä toimenpiteistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä. REACT-EU-välineen määrärahoilla tuetaan työpaikkojen luomista ja laadukkaita työpaikkoja, erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille, ja laajennetaan nuorisotyöllisyystoimenpiteitä vahvistetun nuorisotakuun mukaisesti. Investoinnit koulutukseen ja osaamisen kehittämiseen ohjataan sekä vihreään siirtymään että digitaaliseen muutokseen vastaamiseksi.

REACT-EU-välineen määrärahoilla tuetaan myös sosiaalipalvelujärjestelmiä, joilla edistetään sosiaalista osallisuutta, syrjinnän torjuntaa ja köyhyyden poistamista koskevia toimenpiteitä, keskittyen erityisesti lapsia koskettavaan köyhyyteen, ja parannetaan tasavertaista yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen saatavuutta, myös lapsille, vanhuksille, vammaisille henkilöille, etnisille vähemmistöille ja asunnottomille.

9. Lukuun ottamatta tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitettua teknistä tukea ja tämän artiklan 5 kohdan seitsemännessä alakohdassa tarkoitettuja vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahastoon tai nuorisotyöllisyysaloitteeseen käytettäviä REACT-EU-välineen määrärahoja REACT-EU-välineen määrärahoilla tuetaan toimia uuden temaattisen tavoitteen "Covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen edistäminen sekä talouden vihreän, digitaalisen ja palautumiskykyä tukevan elpymisen pohjustaminen" puitteissa, jolla täydennetään 9 artiklassa säädettyjä temaattisia tavoitteita.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu temaattinen tavoite on varattu yksinomaan REACT-EU-välineen määrärahoja koskevaan ohjelmatyöhön. Poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 96 artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohdassa ja asetuksen (EU) N:o 1299/2013 8 artiklan 1 kohdassa säädetään, sitä ei saa yhdistää muihin investointiprioriteetteihin.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu temaattinen tavoite muodostaa myös ainoan investointiprioriteetin EAKR:n ja ESR:n REACT-EU-välineen määrärahoja koskevassa ohjelmatyössä ja REACT-EU-välineen määrärahojen käytössä.

Jos nykyiseen toimenpideohjelmaan perustetaan yksi tai useampi erillinen toimintalinja, joka vastaa tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua temaattista tavoitetta, tämän asetuksen 96 artiklan 2 kohdan b alakohdan v ja vii alakohdassa ja asetuksen (EU) N:o 1299/2013 8 artiklan 2 kohdan b alakohdan v ja vi alakohdassa lueteltuja osatekijöitä ei vaadita tarkistetun toimenpideohjelman toimintalinjan kuvaukseen.

Tämän asetuksen 96 artiklan 2 kohdan d alakohdassa ja asetuksen (EU) N:o 1299/2013 8 artiklan 2 kohdan d alakohdassa säädettyssä tarkistetussa rahoitus suunnitelmassa vahvistetaan jaettavat REACT-EU-välineen määrärahat vuodeksi 2021 ja soveltuvin osin vuodeksi 2022 määrittämättä suoritusvaraukseen liittyviä määriä ja alueluokittain erittelemättä.

Poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 30 artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltion jättämät ohjelman muuttamispyynnöt on perusteltava asianmukaisesti, ja niissä on erityisesti esitettävä ohjelmaan tehtävien muutosten odotetut vaikutukset covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen edistämiseen sekä talouden vihreän, digitaalisen ja palautumiskykyä tukevan elpymisen pohjustamiseen. Kyseisten pyyntöjen mukana on oltava tarkistettu ohjelma.

10. Poiketen siitä, mitä 26 artiklan 4 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat laatia Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitteen mukaisia uusia erityisiä toimenpideohjelmiä tämän artiklan 9 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettun uuden temaattisen tavoitteen puitteissa. Edellä 55 artiklassa säädettyä ennakkoarviointia ei vaadita.

Poiketen siitä, mitä 96 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetään, jos perustetaan tällainen uusi toimenpideohjelma, sen perusteluissa on esitettävä toimenpideohjelman odotetut vaikutukset covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen edistämiseen sekä talouden vihreän, digitaalisen ja palautumiskykyä tukevan elpymisen pohjustamiseen.

Jos perustetaan tällainen uusi toimenpideohjelma, jäsenvaltiot voivat esittää 96 artiklan 5 kohdan a alakohtaa sovellettaessa ainoastaan EAKR:stä, ESR:stä tai koheesiorahastosta tuettuja käynnissä olevia toimenpideohjelmia varten jo nimettyjä viranomaisia.

Tällaisen uuden toimenpideohjelman osalta ei vaadita 96 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan v ja vii alakohdassa, 4 kohdassa, 6 kohdan b ja c alakohdassa ja 7 kohdassa säädettyjä osatekijöitä. Edellä 96 artiklan 3 kohdassa säädetty osatekijät vaaditaan vain, jos vastaavaa tukea myönnetään.

Poiketen siitä, mitä 29 artiklan 3 ja 4 kohdassa ja 30 artiklan 2 kohdassa säädetään, komissio tekee kaikkensa hyväksyäkseen uuden erityisen toimenpideohjelman tai nykyiseen ohjelmaan tehtävän muutoksen 15 työpäivän kuluessa siitä, kun jäsenvaltio on toimittanut sen.

11. Poiketen siitä, mitä 65 artiklan 2 ja 9 kohdassa säädetään, tämän artiklan 9 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun temaattisen tavoitteen puitteissa tuettavien toimien menot ovat tukikelpoisia 1 päivästä helmikuuta 2020.

12. Poiketen siitä, mitä 120 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädetään, tämän artiklan 9 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun temaattisen tavoitteen puitteissa suunnitelluilla REACT-EU-välineen määrärahoilla tuettavaan toimintalinjaan tai tuettaviin toimintalinjoihin voidaan soveltaa enintään 100 prosentin osarahoitusosuutta. Jäsenvaltioiden on rahastokohtaisissa säännöissä esitettyjen yhteisten indikaattorien lisäksi hyödynnettävä tapauksen mukaan myös komission laatimia covid-19-pandemiaan liittyviä ohjelmakohtaisia indikaattoreita.

Poiketen siitä, mitä 56 artiklan 3 kohdassa ja 114 artiklan 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on varmistettava, että 31 päivään joulukuuta 2024 mennessä tehdään vähintään yksi REACT-EU-välineen määrärahojen käyttöä koskeva arviointi, jossa arvioidaan niiden vaikuttavuutta, tehokkuutta, vaikutuksia ja soveltuvien osin osallistavuutta ja syrjimättömyyttä, myös sukupuolinäkökulmasta, sekä sitä, miten ne ovat edistäneet tämän artiklan 9 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua temaattista tavoitetta.

13. REACT-EU-välineen määrärahoihin ei sovelleta seuraavia säännöksiä:

- a) temaattista keskittämistä koskevat vaatimukset, mukaan lukien tässä asetuksessa tai rahastokohtaisissa säännöissä vahvistetut kaupunkialueiden kestäväan kehitykseen sovellettavat kynnysarvot, poiketen siitä, mitä 18 artiklassa säädetään;
- b) ennakkoehdot, poiketen siitä, mitä 19 artiklassa ja rahastokohtaisissa säännöissä säädetään;

- c) suoritusvarausta koskevat vaatimukset, poiketen siitä, mitä 20 artiklassa säädetään, ja tuloskehyksen soveltamista koskevat vaatimukset, poiketen siitä, mitä 22 artiklassa säädetään;
- d) edellä oleva 65 artiklan 6 kohta sellaisten 1 päivästä helmikuuta 2020 alkaen käynnistettyjen toimien osalta, joilla edistetään covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamista sekä pohjustetaan talouden vihreän, digitaalisen ja palautumiskykyä tukevaa elpymistä ja joita tuetaan tämän artiklan 9 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun temaattisen tavoitteen puitteissa;
- e) viestintästrategian laatimista koskevat vaatimukset, poiketen siitä, mitä 116 artiklassa ja 115 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään.

Asetuksen (EU) N:o 1299/2013 12 artiklan 4 kohdassa säädetyistä vaatimuksista poiketen Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen mukaisilla REACT-EU-välineen määrärahoilla tuettavien toimien osalta riittää, että tuensaajat toimivat yhteistyössä vähintään kahdella alalla.

14. Jäsenvaltioiden ja hallintoviranomaisten on tiedottamiseen, viestintään ja näkyvyyteen liittyviä 115 artiklan 1 ja 3 kohdan sekä liitteen XII mukaisia tehtäviä hoitaessaan varmistettava, että mahdolliset tuensaajat, tuensaajat osallistujat, rahoitusvälineiden loppukäyttäjät ja suuri yleisö ovat tietoisia REACT-EU-välineen määrärahoista ja niiden määrästä sekä niihin perustuvasta lisätuesta.

Jäsenvaltioiden ja hallintoviranomaisten on selvennettävä kansalaisille, että kyseinen toimi rahoitetaan osana unionin covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia, ja varmistettava täysi avoimuus, tapauksen mukaan sosiaalista mediaa käyttäen.

Liitteessä XII olevassa 2.2 jaksossa olevia viittauksia "rahastoon", "rahastoihin" tai "ERI-rahastoihin" täydennetään viittauksella siihen, että toimia "rahoitetaan osana unionin covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia", kun toimille myönnetään rahoitustukea REACT-EU-välineen määrärahoista.

* Neuvoston asetus (EU) .../..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi (EUVL ..., s. ...).⁺

2. Lisätään 154 artiklaan kohta seuraavasti:

"Edellä olevia 92 a ja 92 b artiklaa ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan eikä Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Näissä säännöksissä olevat viittaukset jäsenvaltioihin eivät tarkoita Yhdistynyttä kuningaskuntaa."

3. Lisätään tämän asetuksen liitteessä oleva teksti liitteeksi VII a.

⁺ EUVL: lisätään tekstiin asiakirjassa ST 9971/20 (2020/0111(NLE)) olevan asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

2 artikla

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle 31 päivään maaliskuuta 2025 mennessä REACT-EU-välinettä koskevan arvioinnin. Arviointi sisältää tietoja REACT-EU-välineen tavoitteiden saavuttamisesta, REACT-EU-välineen määrärahojen käytön tehokkuudesta, rahoitettavien toimien tyypeistä, tuensaajista ja määrärahojen loppukäyttäjistä sekä sen eurooppalaisesta lisäarvosta talouden elpymisen tukemisessa.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

"LIITE VII a

Menetelmä REACT-EU-välineen määrärahojen jakamista varten – 92 b artiklan 4 kohta

REACT-EU-välineen määrärahojen jakomenetelmä

REACT-EU-välineen määrärahat jaetaan jäsenvaltioiden kesken seuraavan menetelmän mukaisesti:

1. Kunkin jäsenvaltion alustava osuus REACT-EU-välineen määrärahoista määräytyy seuraavien kriteerien perusteella määritettyjen osuuksien painotettuna summana seuraavien painotusten mukaisesti:
 - a) BKT-kerroin (painotus 2/3), joka saadaan seuraavien vaiheiden kautta:
 - i) otetaan kunkin jäsenvaltion osuus euroina ilmaistun kausitasoitettun reaalisen BKT:n kokonaismenetyksestä vuoden 2019 alkupuoliskon ja sovellettavan viitekauden lopun välisenä aikana kaikkien tarkasteltujen jäsenvaltioiden osalta;
 - ii) mukautetaan i alakohdan mukaisesti saatuja osuuksia jakamalla ne jäsenvaltion asukaskohtaisella BKTL:lla, joka ilmaistaan prosenttiosuutena EU-27:n keskimääräisestä asukaskohtaisesta BKTL:sta (keskiarvo ilmaistu 100 prosenttina).

- b) Työttömyyskerroin (painotus 2/9), joka ilmaistaan seuraavien painotettuna keskiarvona:
- i) jäsenvaltion osuus työttömien kokonaismäärästä kaikissa jäsenvaltioissa (painotus 3/4) tammikuussa 2020 ja
 - ii) jäsenvaltion osuus työttömien määrän kokonaiskasvusta (painotus 1/4) tammikuun 2020 ja sovellettavan viitekauden lopun välisenä aikana kaikkien tarkasteltujen jäsenvaltioiden osalta.
- c) Nuorisotyöttömyyskerroin (painotus 1/9), joka ilmaistaan seuraavien keskiarvona:
- i) jäsenvaltion osuus työttömien nuorten kokonaismäärästä kaikissa jäsenvaltioissa (painotus 3/4) tammikuussa 2020 ja
 - ii) jäsenvaltion osuus työttömien nuorten määrän kokonaiskasvusta (painotus 1/4) tammikuun 2020 ja sovellettavan viitekauden välisenä aikana kaikkien tarkasteltujen jäsenvaltioiden osalta.

Jos jäsenvaltion euroina ilmaistu kausitasoitettu reaalin BKT sovellettavalla viitekaudella on suurempi kuin vuoden 2019 alkupuoliskolla, kyseisen jäsenvaltion tietoja ei oteta huomioon a alakohdan i alakohdan mukaisessa laskelmassa.

Jos työttömien (15–74-vuotiaat) tai työttömien nuorten (15–24-vuotiaat) määrä jäsenvaltiossa sovellettavalla viitekaudella on pienempi kuin tammikuussa 2020, kyseisen jäsenvaltion tietoja ei oteta huomioon b alakohdan ii alakohdan ja c alakohdan ii alakohdan mukaisissa laskelmissa.

2. Edellä 1 kohdassa esitettyjen sääntöjen tuloksena saatavat jäsenvaltiokohtaiset määrärahat eivät saa olla koko kaudella 2021–2022 suuremmat kuin seuraavat:
- a) jäsenvaltiot, joissa keskimääräinen asukaskohtainen BKTL (ostovoimapariteetilla mitattuna) kaudella 2015–2017 on yli 109 prosenttia EU-27:n keskiarvosta: 0,07 prosenttia niiden reaalisesta BKT:sta vuonna 2019;
 - b) jäsenvaltiot, joissa keskimääräinen asukaskohtainen BKTL (ostovoimapariteetilla mitattuna) kaudella 2015–2017 on enintään 90 prosenttia EU-27:n keskiarvosta: 2,60 prosenttia niiden reaalisesta BKT:sta vuonna 2019;
 - c) jäsenvaltiot, joissa keskimääräinen asukaskohtainen BKTL (ostovoimapariteetilla mitattuna) kaudella 2015–2017 on yli 90 prosenttia mutta enintään 109 prosenttia EU-27:n keskiarvosta: prosenttiosuus saadaan lineaarisesti interpoloimalla ja on 0,07–2,60 prosenttia niiden reaalisesta BKT:sta vuonna 2019, jolloin enimmäisprosenttiosuus pienenee suhteellisesti sitä mukaa kuin vauraus lisääntyy.

Määrät, jotka ylittävät a–c alakohdassa vahvistetun jäsenvaltiokohtaisen tason, jaetaan uudelleen suhteellisina osuuksina kaikille niille muille jäsenvaltioille, joissa keskimääräinen asukaskohtainen BKTL (ostovoimapariteetilla mitattuna) on alle 100 prosenttia EU-27:n keskiarvosta. Asukaskohtainen BKTL (ostovoimapariteetilla mitattuna) kaudella 2015–2017 on se, jota käytetään vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä koskevissa neuvotteluissa koheesiopolitiikan osalta.

3. Laskettaessa REACT-EU-välineen määrärahojen jako-osuudet vuodeksi 2021
- a) BKT:n osalta viitekausi on vuoden 2020 alkupuolisko;
 - b) työttömien määrän ja työttömien nuorten määrän osalta viitekausi on kesä-elokuun 2020 keskiarvo;
 - c) edellä olevan 2 kohdan soveltamisesta saatava enimmäismääräraha kerrotaan osuudella, jonka vuoden 2021 REACT-EU-välineen määrärahat muodostavat kaikista vuosien 2021 ja 2022 REACT-EU-välineen määrärahoista.

Ennen vuoden 2021 REACT-EU-välineen määrärahoja koskevan 1 ja 2 kohdassa kuvatun menetelmän soveltamista Luxemburgille jaetaan 100 000 000 euron ja Maltalle 50 000 000 euron määrä.

Lisäksi määrarahasta jaetaan syrjäisimmille NUTS 2 - alueille määrä, joka vastaa 30 euron asukasta kohden laskettua tuki-intensiteettiä. Tämä määräraha jaetaan alueittain ja jäsenvaltioittain suhteessa näiden alueiden kokonaisväestömäärään. Syrjäisimmille alueille jaettava lisämääräraha lisätään määrärahaan, jonka jokainen syrjäinen alue saa kansallisen jako-osuuden kautta.

Vuodeksi 2021 jäljellä oleva määrä jaetaan jäsenvaltioiden kesken 1 ja 2 kohdassa kuvatun menetelmän mukaisesti.

4. Laskettaessa REACT-EU-välineen määrärahojen jako-osuudet vuodeksi 2022
- a) BKT:n osalta viitekausi on vuoden 2021 alkupuolisko;
 - b) työttömien määrän ja työttömien nuorten määrän osalta viitekausi on kesä-elokuun 2021 keskiarvo;
 - c) edellä olevan 2 kohdan soveltamisesta saatava enimmäismääräraha kerrotaan osuudella, jonka vuoden 2022 REACT-EU-välineen määrärahat muodostavat kaikista vuosien 2021 ja 2022 REACT-EU-välineen määrärahoista."
-